

Metodický pokyn č. 2/2013

kterým se stanovují specifická pravidla pro:

- komunikaci mezi Ministerstvem zemědělství, Kontrolním orgánem a Kontrolními subjekty EZ
- rizikové analýzy,
- kontrolní a certifikační mechanismy a výkon kontrol v EZ

Určeno:

Kontrolním a certifikačním subjektům ekologického zemědělství v ČR (KEZ o.p.s., Biokont CZ, s.r.o., ABCERT AG, organizační složka, BUREAU VERITAS CZECH REPUBLIC, spol. s r.o.)

K využití:

Kontrolnímu orgánu (ÚKZÚZ)
Ministerstvu zemědělství ČR

Právní úprava

Právní předpis: Nařízení Rady (ES) č. 834/2007, Nařízení Komise (ES) č. 889/2008 a Zákon č. 242/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Cíl: splnění požadavků NK 392/2013

I. Povinnosti předávání informací mezi kontrolními subjekty

V Nařízení Komise (EU) č. 392/2013, článku 92, bod 5 je uvedeno: „Členské státy přijmou vhodná opatření a zavedou dokumentované postupy, aby umožnily výměnu informací mezi všemi kontrolními orgány, které určily, nebo všemi kontrolními subjekty, které schválily v souladu s článkem 27 nařízení (ES) 834/2007, včetně postupů pro výměnu informací pro účely ověření osvědčení uvedeného v čl. 29 odst. 1 uvedeného nařízení.“

Rozsah předávaných informací je daný smlouvou mezi MZe a jednotlivými kontrolními subjekty a pověřením kontrolního orgánu. Vzhledem ke skutečnosti, že kontrolní organizace mají přístup do registrů MZe a vzhledem k potřebě aktualizace a požadavku na sjednocení rozsahu předávaných informací, jsou kontrolní subjekty povinné vzájemně si předávat v případě přestupu klientů mimo jiné zejména následující dokumenty:

- kopie hodnocení provedených kontrol za poslední 2 roky,
- kopie vydaných osvědčení o původu produktů ekologického zemědělství za poslední 2 roky,
- přehled výměr v EZ mimo LPIS
- přehled uložených a dosud nerealizovaných nápravných opatření

2. Analýza rizik, rizikové oblasti, neohlášené kontroly

V Nařízení Komise (EU) č. 392/2013, článku 92 c), bod 2 je uvedeno: „Příslušné orgány vyžadují, aby kontrolní subjekty předložily dokumentaci o svém postupu při analýze rizik.“

Postup **analýzy rizika** je navržený tak, aby:

- výsledek analýzy rizika poskytl základ pro určení intenzity neohlášených ročních kontrol a následných kontrol,

- řádné pravidelné kontroly probíhaly v nejvhodnější roční dobu vzhledem k zaměření produkce podniku a jednotlivých rizik vyplývajících z typu produkce v závislosti na ročním období,
- v souladu s kategorií rizika proběhly dodatečné namátkové kontrolní návštěvy v souladu s čl. 65 odst. 4 u alespoň 10% hospodářských subjektů, se kterými je uzavřena smlouva
- bylo alespoň 10% všech kontrol a kontrolních návštěv provedených v souladu s čl. 65 odst. 1 a 4 neohlášených
- výběr hospodářských subjektů, u kterých proběhnou neohlášené kontroly a kontrolní návštěvy, proběhl na základě analýzy rizika a aby byly plánovány podle úrovně rizika.

Pojmem „**neohlášená kontrola**“ se rozumí taková kontrola, jejíž konání je subjektu oznámeno ve chvíli, kdy je kontrola fyzicky zahájena na místě. V případech, kdy to neohrozí předmět a výkon neohlášení kontroly, může být kontrola oznámena jiným způsobem ne déle než 24 hodin před jejím plánovaným počátkem.

Přehled hlavních bodů rizikových analýz:

- odepření vstupu inspektorovi do podniku, neposkytnutí součinnosti při kontrole (pokud nebylo řešeno výpovědí smlouvy)
- s podnikem bylo vedeno v posledních 2 letech správní řízení MZe a byla při něm udělena sankce
- použití vstupů nepovolených pro EZ (POR, hnojiv, osiv, veterinárních léčiv, stimulátorů růstu apod.)
- použití GMO
- je překračován limit 170 kg N/ha zemědělské půdy
- klamavé označování bioproduktů a biopotravin
- souběžná produkce EZ a Konvenční v jednom podniku (v souladu s Nařízeními), anebo sdílení jedné adresy podnikání s jiným konvenčním podnikem

- dovoz ze třetích zemí bez platného dovozního zmocnění
- vysoké nebo naopak nulové zaplevelení pozemků
- vysoká úmrtnost, velký počet nucených porážek nebo podezřelý počet domácích porážek chovaných zvířat
- podezření inspektora na blíže nespecifikovatelné riziko v podniku na základě kontroly
- upozornění na podezřelé skutečnosti, v rozporu s pravidly EZ, které zjistí jiný typ kontroly vykonaný státními dozorovými orgány v rámci národních kontrol.

3. Rotace inspektorů při opakovaném výkonu kontrol ekologických podnikatelů

Legislativní základ

V Nařízení Komise (EU) č. 392/2013, článku 92 c), bod 3 je uvedeno: „Příslušné orgány, které pověřují kontrolní subjekty kontrolními úkoly, ověří, zda mají pracovníci kontrolních subjektů dostatečné znalosti, a to včetně poznatků o rizikových prvcích ovlivňujících ekologický status produktů, kvalifikaci, odbornou přípravu a zkušenosti s ohledem na ekologickou produkci obecně a konkrétně s příslušnými právními předpisy Unie a že mají zavedena příslušná pravidla o střídání kontrolorů.“

Období, po které nejdéle může konkrétní inspektor kontrolovat stejný podnik, je stanoveno maximálně na **2 po sobě následující kalendářní roky**, poté musí podnik kontrolovat jiný inspektor kontrolní organizace. Inspektor se smí na stejnou farmu následně vrátit po uplynutí jednoho kalendářního roku. Za odbornou celkovou zdatnost, etický přístup a bezchybný výkon kontrol inspektora se Ministerstvu zemědělství zodpovídá jeho příslušný kontrolní subjekt.

4. Seznam porušení a nesrovnalostí, které mají vliv na odebrání, pozastavení nebo omezení certifikátu

Legislativní základ

V Nařízení Komise (EU) č. 392/2013, článku 92 d) je uvedeno: „Příslušné orgány přijmou a oznámí kontrolním subjektům, které byly pověřeny kontrolními úkoly, minimálně seznam porušení a nesrovnalostí, které se týkají ekologického statusu produktů, a odpovídajících opatření, která mají kontrolní subjekty uplatnit v případě porušení nebo nesrovnalostí zjištěných u jimi kontrolovaných hospodářských subjektů, které se zabývají ekologickou produkcí.“

Minimální seznam porušení a nesrovnalostí, které mají vliv na odebrání, pozastavení nebo omezení certifikátu:

- odepření vstupu inspektorovi do podniku, neposkytnutí součinnosti při kontrole (pokud nebylo řešeno výpovědí smlouvy)
- podezření nebo potvrzení skutkové podstaty přestupků a správních deliktů, jak jsou uvedeny v § 33 zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství
- další porušení, mezi které patří:
 - 1) nákup konvenčních zvířat v rozporu s pravidly EZ
 - 2) pastva stejného druhu konvenčních zvířat na ekofarmě, která je v rozporu s pravidly EZ
 - 3) výroba není časově nebo prostorově oddělena
 - 4) není dokladovatelný tok surovin a výrobků v podniku
 - 5) složení zpracovaného výrobku je v rozporu s pravidly EZ
 - 6) neexistence platné výjimky MZe na prováděnou činnost, která výjimkám podléhá
 - 7) opakované porušení pravidel EZ

Pravidla pro zneplatnění certifikátu v případě, že je vystaven certifikát nový

V jeden okamžik může být platný pouze jeden certifikát. Pokud je certifikát vystaven, předchozí certifikát automaticky pozbývá platnosti, což je viditelně na certifikátu vyznačeno. Jde o stejný postup, který se uplatňuje podle § 22 odst. 2 zákona č. 242/2000 Sb. v případě odepření vydání certifikátu. Na nově vydaném certifikátu se viditelně napíše věta: „Dnem vystavení tohoto certifikátu končí platnost všech certifikátů dříve vystavených“.

5. Závěrečná ustanovení

Tento metodický pokyn nabývá účinnosti 1. ledna 2014.

Ing. Petr Jílek

ředitel odboru environmentálního
a ekologického zemědělství
Ministerstvo zemědělství